

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 4.7.2025
Sayı : 1238

10/2910

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Bugün Maden Kanunu adı altında yalnızca birkaç ağacın değil binlerce yıllık doğanın, toprağın, emeğin ve kültürel mirasın yok edilmesine tanıklık ediyoruz. Türkiye genelinde, özellikle kıyı bölgelerinde ve kırsal mahallelerde yoğun şekilde bulunan zeytinlik alanlar, son yıllarda sistematik biçimde Maden Kanunu'na dayandırılan düzenlemelerle tehdit altına sokulmuştur. Yapılan son yasal değişiklikler ve uygulamalar, sadece tarım arazilerini değil aynı zamanda 1. derece sit alanlarını, tabiat parklarını, milli parkları ve koruma altındaki doğal yaşam alanlarını da maden işletmeciliğine açmanın önünü fiilen açmaktadır. Başta Ege ve Akdeniz bölgeleri olmak üzere, zeytincilikle geçimini sağlayan milyonlarca yurttaşın geleceği tehdit altındadır. Türkiye'de hâlihazırda yaklaşık 180 milyon zeytin ağacı bulunmaktadır. Bu ağaçlar, sadece ekonomik değer taşımamakta aynı zamanda bölgenin ekolojik dengesi, biyo çeşitliliği ve iklim direnci için kritik önem arz etmektedir.

Ancak Maden Kanunu'nda yapılan düzenlemeler, bu zeytinliklerin "kamusal yarar" bahanesiyle madencilik faaliyetlerine açılmasına imkân vermektedir. Mevzuatta yer alan "zorunluluk halinde zeytinlik alanların madencilik amacıyla geçici olarak kullanılabileceği" ifadesi, tamamen keyfi ve denetimsiz bir uygulama alanı yaratmıştır. Bu süreçte zeytinliklerin kesilmesi ya da "taşınması" adı altında sökülmesi, geri dönülmez zararlar doğurmaktadır. Doğrudan doğal sit alanlarında, arkeolojik alanlarda ve milli park sınırları içerisinde madencilik faaliyetlerinin yürütülmesine dair izinlerin artması, bu alanların korunma amacına açıkça aykırıdır. Maden Kanunu'nun mevcut uygulaması, bu koruma statülerinin fiilen devre dışı bırakılmasına neden olmaktadır. Örnek olarak, Kaz Dağları'nda, Murat Dağı'nda, Salda Gölü çevresinde, Munzur Vadisi'nde, Datça Yarımadası'nda ve daha birçok hassas ekosistemde maden ruhsatları dağıtılmıştır. Sadece 2023-2024 yılları arasında Türkiye genelinde 20'den fazla koruma alanında maden izni verilmiştir.

Bu izinlerin önemli bir kısmı, yandaş şirketlere ve büyük holdinglere verilmiş, yerel halkın ve çevre örgütlerinin itirazları ise görmezden gelinmiştir. Maden Kanunu, bugün geldiğimiz noktada doğal varlıkları ve halkın yaşam alanlarını şirketlere peşkeş çekmenin aracı haline getirilmiştir. Her yeni değişiklik, şirketlerin çıkarlarını önceleyen bir anlayışla hazırlanmakta halkın geçim kaynakları, yaşam alanları, tarihi ve doğası göz göre göre feda edilmektedir. Bu uygulamalar sadece bugünü değil, gelecek nesillerin yaşam hakkını da tehdit etmektedir. Zeytin ağaçlarının kesilmesi, sit alanlarının yok edilmesi, milli parkların delik deşik edilmesi; yalnızca bir çevre sorunu değil, bir vatandaşlık, demokrasi ve adalet sorunudur. Zeytinlik alanlar üzerindeki tüm madencilik faaliyetleri derhal durdurulmalı; bu alanlar "mutlak tarımsal koruma alanı" ilan edilmelidir. Sit alanları, milli parklar ve koruma altındaki bölgeler üzerinde hiçbir şekilde maden faaliyetine izin verilmemelidir. Maden Kanunu, kamu yararı ve çevresel sürdürülebilirlik ilkeleri gözetilerek yeniden düzenlenmelidir. Zeytin ağacı ve diğer yerli tarım ürünlerini tehdit eden uygulamalara karşı anayasal düzeyde koruma sağlanmalıdır. Bu bağlamda yurdumuzda zeytinlik, sit alanı ve milli parklarımızın maden kanunu ile ne kadar hasar alacağını ve yok olacağını Anayasamızın 98'nci Türkiye Büyük Millet Meclisi İhtisarı'nın 104'üncü maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederim.01/07/2025

Özgür Çeylan
Çarukhan
SSK
M.
Fethiye
Çarukhan
Ömer
923
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Talat DİNCER
Mersin Milletvekili

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

Canze Atılgı Ilgordı	İstanbul	gün
Serhan Sarı	Balıkesir	Sarı
Ali Fırat KASAP	Kütahya	Kasap
Rifat T. NACISALDOĞU	Pamuk	CS
Nurhan Yılmaz	Pekincik	
Mahir Polat	Pamuk	Mahir Polat
Ayhan Barut	Akova	
Seyit Temur	Ordu	
Ali Özdoğan	H. Maraş	
Denizhan Bıçkıcı	A. Samsun	PD
Fahri O. Oskan	Karabük	
Adnan BEKER	Ankara	
Onhan Siimer	Ankara	
Tüker Ateş	Kolu	
Gökhan Kış	Mersin	
Uğur Bayraktutan	Artvin	
A. Yehvi BAKIRUOĞU	Manisa	

